

MLADIC BIO NA PLATNOM SPISKU BEOGRADA GODINAMA POSLE PODIZANJA OPTUZNICE

Author: [Hugh Griffiths](#)

Dokumentacija o optuzenom bivšem komandantu vojske bosanskih Srba verovatno će pojačati pritisak za saradnju sa tužiocima iz Haga.

Procurela vojna dokumentacija o bivšem generalu bosanskih Srba Ratku Mladicu pokazuje da je istovremeno bio na platnom spisku vojske u Srbiji i vojske bosanskih Srba još godinama nakon što je protiv njega podignuta optužnica za ratne zločine pred Tribunalom u Hagu.

Dokumenti koje je objavio sarajevski dnevnik Dnevni avaz 30. novembra pokazuju da je Mladic primao službenu penziju iz Beograda do 2001. godine, a penziju vojske bosanskih Srba do 2003. godine. Ispitivanja koja je sproveo IWPR i reakcije iz Ureda visokog predstavnika ukazuju na autentičnost ovih dokumenata.

Tvrdnja da je Mladic održavao veze i sa Beogradom i sa vladom bosanskih Srba ne predstavlja iznenađenje.

Ali pored stvaranja neugodne situacije za Srbiju, gde se, kao što privatno izjavljuje više insajdera iz tribunala, Mladic verovatno krije, ovo otkriće bi moglo imati naročito ozbiljne posledice za vladu bosanskih Srba, koja se u poslednje vreme nalazi pod sve većim pritiskom zbog svojih neuspeha da uhapsi makar jednog optuženog ratnog zločinca.

Mladic, koji je komandovao srpskim snagama za vreme rata u Bosni, bio je optužen od strane tužilaca Haskog tribunala 1995. godine. Optužen je da se nalazio među onima koji su naredili masakr do 8.000 bosanskih muslimana u oblasti oko Srebrenice u julu te godine.

Generalov odnos sa vladom u Beogradu u to vreme jedno je od ključnih pitanja na sudjenju bivšem predsedniku Jugoslavije Slobodanu Milosevicu, koji je optužen kao inspirator i organizator zverstava koje su u Bosni pocinile snage etnickih Srba.

Otkriveni dokumenti proizveli su prve efekte u Haskom tribunalu 2. novembra, kada je tužilac Džefri Najs postavio pitanje o tome svedoku odbrane na sudjenju Milosevicu. Pitaо je bivšeg ministra unutrašnjih poslova Vukasina Jovanovica da li je znao da se Mladic nalazio na platnom spisku Beograda do 2001. godine.

Glavna tužiteljka Karla Del Ponte objavila je u aprilu da je, posle duge borbe, uspela da pribavi od vlade Srbije primerak onoga što je opisivala kao Mladicev "službeni dosije". Ali dokumenti koji su joj dati sadržali su samo informacije za period do 1992 - godine kada je Beograd zvanično prekinuo veze sa snagama bosanskim Srba.

Nedavno otkriveni dokumenti predstavljaju prvi čvrst dokaz da je Mladic primao platu jugoslovenske vojske još dugo posle zvaničnog prekida odnosa. Prema ovim dokumentima, sa zvaničnog spiska primalaca vojne penzije skinut je tek devet godina kasnije, 2001, na zahtev tadašnjeg predsednika Jugoslavije, Vojislava Kostunice.

Ova otkrića još vecu stetu nanose liderima Republike Srpske, RS, koji, kako dokumenta pokazuju, nisu

uklonili Mladica sa liste vojnih penzionera sve do 2002. godine, kada je to naložio tadašnji predsednik RS Mirko Sarović.

U saopštenju Ureda visokog predstavnika, OHR, izdatom posle ovih otkrica, dokumenti se tretiraju kao autentici, a okrivljuju se vlasti bosanskih Srba.

“Cinjenica da je do pre samo dve godine gospodin Mladic bio uposlenik VRS (Vojska RS) upravo je skandalozna,” izjavio je Visoki predstavnik Peder Esdaun.

Dodao je da ova otkrica pokazuju kako su vlada i vojska bosanskih Srba krsili kako obaveze odredjene dejtonskim sporazumom iz 1995. kojim je okončan rat, tako i obaveze prema Haskom tribunalu.

Dugo je bilo rasireno uverenje da su Mladic i njegova vojska imali bliske veze sa Beogradom jos mnogo godina nakon sto je Milosevicev rezim objavio zvanični prekid odnosa sa bosanskim Srbima.

“To sto je Ratko Mladic imao jugoslovensku vojnu penziju ne predstavlja nikakvo iznenadjenje; to su znali svi u Beogradu”, izjavio je za IWPR jedan uvazeni beogradski urednik koji ima pristup ljudima na vlasti. “Armija bosanskih Srba i jugoslovenska armija su prakticno imale jednu istu kasu.”

Tanja Topic, analiticar iz banjaluckog ogranka nemacke fondacije Fridrih Ebert, izjavila je da novi dokazi o dugotrajnim vezama Mladica sa vladom bosanskih Srba ne predstavljaju iznenadjenje: “Svi smo znali da u RS ima ljudi i institucija koje pomazu ratnim zlocincima.”

Emir Suljagic, novinar i istrazivac iz sarajevskog casopisa Dani, slaze se sa ovim i kaze: “Vec dugo je ocevaidno da vlada bosanskih Srba i vojni zvadicnici imaju naredjenja da pomazu Mladicu.”

Medjunarodni zvadicnici su izjavili za IWPR da veruju da je Mladic nastavio da dobija podrsku vlade cak i posle krajnjih datuma koji su navedeni u otkrivenim dokumentima, ali da nisu u stanju da dokumentuju takve tvrdnje.

Mada nema mnogo onih koji su iznenadjeni podatkom da je Mladic odrzavao veze sa vlastima bosanskih Srba, novi dokazi su dospeli u javnost u veoma delikatnom trenutku za vodjstvo bosanskih Srba.

Esdaun je u poslednje vreme u vise navrata jasno naglasavao da RS u skoroj buducnosti mora uhapsiti Mladica i drugog optuzenika za ratne zlocine, Radovana Karadzica, bivseg predsednika bosanskih Srba, ili se suociti sa posledicama.

“Medjunarodna zajednica se priprema da preduzme korake protiv vlasti u RS, i takvi signali su vec poslali tokom proslog meseca”, izjavio je Suljagic za IWPR, navodeci kao dokaz ne samo govor koji je Esdaun odrzao pred skupstinom bosanskih Srba, vec i navode Karle del Ponte u nedavnom obracanju Savetu bezbednosti UN, kao i otvoreno pismo koje je Esdaun uputio bosanskim Srbima.

“Poruka je ovde jasna”, dodaje Suljagic, “sprema se kazna.”

Otkriveni dokumenti mogu samo pogorsati stvari za lidere RS. Dzejms Lajon, direktor projekta Medjunarodne krizne grupe u Srbiji, izjavio je za IWPR da ce OHR verovatno upotrebiti ove dogadjaje kao

opravdanje za mere koje odluci da preduzme protiv RS.

“Cini se da su to lose vesti za vlasti”, slozila se Tanja Topic iz fondacije Fridrih Ebert.

Zeljko Kopanja, direktor banjaluckog dnevnika Nezavisne novine, izjavio je da bi ova otkrica mogla dovesti do promene u taktici onih koji vrse pritisak na vladu RS.

“Oktrice Mladicevih dosijea najverovatnije ce za rezultat imati suzavanje ovlasčenja odredjenih institucija u RS, kao sto su ministarstvo unutrasnjih poslova i ministarstvo odbrane”, izjavio je. “Ovog puta bice kaznjene institucije, a ne pojedinci, kao sto je do sada bio slucaj.”

Mnogi analiticari veruju da ce NATO samit zakazan za 9. decembar biti odredjen kao krajnji rok za realizaciju saradnje. Posle toga, kazu, Banja Luka bi mogla biti izlozena merama slicnim onima koje su usledile posle poslednjeg NATO samita u julu, kada je 59 politicara i policajaca moralo da podnese ostavke i onemoguceno im je da se slicnim poslom bave u buducnosti.

Kao Visoki predstavnik, Esdaun ima dalekosezna ovlasčenja u Bosni. Ona ukljucuju i mogucnost da smeni sa funkcije bilo koju javnu figuru za koju smatra da svojim delovanjem ometa izvršenje sporazuma iz Dejtona, ukljucujuci i saradnju sa Hagom.

Neuspeh vlade RS u hapsenju makar i jednog optuzenog ratnog zlocinca u skladu sa obavezama prihvacenim u Dejtonu stoji u ostrom kontrastu prema Federaciji, koja je vec isporucila Hagu sve svoje osumnjicenike za ratne zlocine.

Hju Grifits je saradnik IWPR u Beogradu. Majkl Farkuhar i Merdijana Sadovic ucestvovali su u pripremi ovog clanka iz Haga.

Location: [Serbia](#)
[Bosnia and](#)
[Herzegovina](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/mladic-bio-na-platnom-spisku-beograda-godinama>